

UDENRIGSMINISTERIET

BUDSKABER til udenrigsministeren til brug for kombineret åbent og lukket samråd G i Udenrigsudvalget den 9. februar 2024 kl. 9.00-10.00.

Enhed:

AFRPOL

Sagsbehandlere:

Irene Hvass, Alexander
Lemche

ÅBEN DEL

Dato:

07.02.2024

[Indledning]

- Jeg vil indledningsvist gerne sige, at det er klart, at der er tale om en uheldig sag, og at der er sket noget som ikke burde ske.
- Der er tale om en samtale, som er opsat af Udenrigsministeriet.
- Udenrigsministeriet burde have været bedre til at foretage en række organisatoriske kontroller ift. at verificere identiteten på den person, jeg mødtes med.
- Har man så lært af det? Svaret er entydigt ja. Ministeriet har på baggrund af hændelsen skærpet forudgående kontrol i forbindelse med planlægning af samtaler.

- Som bekendt er vi heller ikke de eneste, der har været udsat. Mindst ni andre lande har alene i denne omgang også haft falske samtaler.
- For nuværende er samtaler med Sverige, Finland, Spanien, Italien, Estland, Letland, Norge, Tyskland og Irland blevet offentliggjort.
- Vi må samtidig sande, at sagen er et eksempel på, at verden er blevet mere kompleks. På den ene side har udviklingen i informationsteknologi medført, at bl.a. videokonferencer er blevet et vigtigt diplomatisk værktøj. På den anden side er der masser af aktører, der er parat til at bruge de forskellige teknologier mod os.
- Intentionerne med denne type aktioner er ikke til at tage fejl af. Det er at opnå en bredere skadelig virkning og at skabe mistillid.
- [Jeg vil derfor også pege på, at man risikerer at gå disse aktørers ærinde ved at give sagen mere opmærksomhed. Det er nok en overvejelse værd.]

[Selve samtalen]

- Og nu til spørgsmålene: samtalen foregik over teams med videoforbindelse.
- Videoptagelserne af Faki ser man dog ikke i den version, der er lagt frem. Og i den offentlige version taler samtalepartneren med en russisk accent.
- Flere medarbejdere fra Udenrigsministeriet overværede samtalen og har mødt samtalepartneren ved flere lejligheder. Deres oplevelse var, at vedkommende både lød og så ud som kommissionsformanden.
- Selv har jeg ikke tidligere i mit virke som udenrigsminister haft bilaterale samtaler med kommissionsformanden.
- De offentliggjorte videoptagelser er desuden væsentligt redigerede og varer bl.a. kun 13 minutter modsat den oprindelige samtale på ca. 30 minutter.

[Dansk position i relation til krigen Ukraine]

- Spørgeren er interesseret i, om jeg har lagt en ny linje for Ukraine. Det vil jeg gerne understrege, at det har jeg ikke.
- Jeg har i samtalen fremlagt allerede kendte danske standpunkter. Også selvom samtalen er klippet skarpt fra russisk side for at tegne et bestemt billede.
- Den tidligere ukrainske ambassadør her i Danmark, Mykhailo Vydoinik, var da også efter samtalen offentligt ude og sige, at han ikke fandt, der var noget nyt i mine udtalelser; at der ikke under samtalen var blevet sagt noget, der var i strid med Ukraines interesser; og at han ikke var i tvivl om, at Danmark står sammen med Ukraine.
- Og det kan jeg igen bekræfte her: Danmark står helt og aldeles bag Ukraine, som vi støtter omfattende: Militært, civilt og økonomisk.
- Spørgsmål om evt. fredsforhandlinger engang i fremtiden er op til Ukraine at beslutte. Vi har fokus på at levere langsigtet støtte.

- Det har jeg ment længe. Tilbage i juli sidste år skrev jeg: ”vi skal hjælpe Ukraine med at få de bedst mulige kort på hånden, når der engang opstår en mulighed for at forhandle en fred. Men forhandlingen skal ske på Ukraines præmisser”.

[Sikkerhedsmekanismer]

- Samtalen fandt sted i min private bolig ved brug af udleveret sikret UM udstyr. I dette tilfælde har placeringen af mødet ikke nogen sikkerhedsmæssig betydning.
- I forbindelse med min udnævnelse har jeg modtaget en generel sikkerhedsbriefing, som jeg ikke kan uddybe i detaljer.
- Udenrigsministeriets ansatte benytter sig af en række forskellige kommunikationsprogrammer til møder med internationale samarbejdspartnere.
- Alle Udenrigsministeriets kommunikationsplatforme er risikovurderet og benyttes desuden af en lang række vestlige samarbejdspartnere.

[Videre forløb – undgå lignende situation]

- Mange samtaler, også i diplomatiet, foregår virtuelt og telefonisk, og Udenrigsministeriet gør meget for at sikre fortrolige samtaler.
- Ikke desto mindre er der allerede efter denne episode taget skridt til yderligere at minimere risikoen for, at noget lignende skulle ske igen, herunder i forhold til validering af samtalepartnere.
- Af princip deler vi ikke information om ministeriets sikkerhedsprotokoller/procedurer. Det er kun en meget begrænset kreds, der har fuldt overblik. Det er der en gode grunde til.
- Jeg har ikke mere at tilføje til den åbne del.